

ද ල ද පූ ඡ් ච ලි ය.

නමෝ නසස හගවතො අරහතො
සමමාසමධ්‍යස්ථානය.

සමධ්‍යස්ථාන සුඛදං සෙසං කෙසෙසායාගර පාරතුං,
විඤ්ඤානං සිරසා නිව්චං නාගමරසමච්චිතං.

මුනිඤ්ඤානං නොක සුජනෙති සුසෙවිතං,
මොහස්සධංසකං සෙසං විඤ්ඤානං පාවච්චනානමං.

නිරිඳගණං ගණංවාපි සුඤ්ඤානෙතිතමනුගතාරං,
භුණ්ණදං මහගණං නං විඤ්ඤානං සුගතත්‍වං.^a

යකෙකි දමෙකො මුනායො ඉමසමිං
විජ්ඣානායා'වාසමකංසු පුබ්බි,
ධම්ම සිතානංව නාගමපානං
වංසො පවනතිස්සති සිහලසමිං.

මුනායො, මුනිහු; (හෙවත් අගාරිකමුනි, අනාගාරිකමුනි, සෙධම්මිනි, අසෙධම්මිනි, පඤ්ඤානමුනි සංඛ්‍යාන පච්චිධ මුනින්ට මුනියවරවූ සච්ඤ මුනිහු) පුබ්බි, පූර්වකාලයෙහි; ඉමසමිං සිහලසමිං, මේ සිංහලදිවයෙහි (හෙවත් අප බුදුන් බුදුවීමට පළමු කොට ජම්බුදිවයෙහි කලිගු රට කාලිඛගචක්‍රවර්ණී රජතුමන් රජවංශය නොහැර ආ);-

වංගර්ජස්ස යං ධිතා අරකෙඤ්ඤ වන ගොවර්,
සිහසංවාසමනාය අලභී වෙච දුරකෙ.
අතිකතනත සොලස වස්සො නිකම්මිකා ගහනනතර්,
මාපෙසි නාගරං තභී සිහපුර වරුනාමං.

මෙසේ වතුරට වතුරජනුයේ ධිතාවක් සේරුවාරිව ගොස් ලාභදේශයෙහි සිංහයකුගේ සංවාසව ලබනලද රජතුමෙරක් අතික්‍රාන්ත වෛරිග වරුන් ඇතිව එකම සිංහනම් පුරයක් කරවා වසනුයේ-

^a මේ ගාථා තුන අමුතුවෙන් ප්‍රබන්ධකරණලදි.

වහිංශභානරො භොනති සීහපුතකස්ස අනුජ,
විජයස්ස සමායෙව සෙසා කනිෂ්ඨභානරො.

මෙසේ වාසයකරන්නාවූ ඒ සීහබාහුනම් නරෙඤ්ජයාගේ අනිජන
සුහූඩු දෙතිස් රජකුමරුවන් අතුරෙන් ප්‍රධාන පුහුඩු පවිත්‍රවාරිහු විචිත්‍ර
ගුණ ඇති විජයනම් රජකුමරුවෙක් වී.

පරිනිබ්බාණසමයෙ සමුබ්බාදිපදුකතමො,
සීහබාහුස්ස යං පුතොනා විජයො නාම බහනියො.

ලංකාදීපං අනුප්පතොනා හික්වාජමු සිරිවහයං,
ව්‍යාකාසි බුබුසෙසො සො රජ භොති'ති බහනියො.

අප බුදුන් පිරිනිවන්පානා දවස් සිංහබාහුරජහු පින් විජයනම් රජ
කුමරුවෙක් ජමබුද්ධපය හැර ලක්දිව බැස රජකරන්නේයයි බුදුන් විසින්
වදාරණලද-

ආයුහි ශ්‍රී නවරතන ශ්‍රී විරජිත ලබ්‍යානල රජ්‍යධුරකිර රතනතුය
පරිපාලන මුණිනිකිකත මණ්ඩකුට මොළිමාලා'ලබ්‍යාන ගුණගණා'භර
ණවිභූෂිත ත්‍රිසිංහලෙකච්ඡත්‍ර භුවනනිකර භුවනෙනාකබාහු මනුසා
සිත රජධුරකිර පරශත්‍රා චිකල පිලොපනිවාරණ සංඝසංඝානකර
සෙනානන්දමාත්‍ය අලගක්කොනාරජයසිංහප්‍රතිරාජසම්මර්තනාම ප්‍රශ්න
අමුමාත්‍යයන් තුන්දෙනාහට සඤ්ජනිත පුණ්‍යසම්භාර ප්‍රධාන කොට
කියනුය-සබ්බිවර චක්‍රවර්තිවූ බහිරජන්වූ දශබලධාරීවූ තේනලොක
සාමිවූ අනන්‍ය සාධාරණවූ වාත්‍රිංශචර මහාපුරුෂලක්‍ෂණාසීනානු
බ්‍යඤ්ජන බ්‍යාමප්‍රභාකෙතමාලා'ලබ්‍යාරයෙන් විරාජමානවූ අප බුදු
රජනන්වහන්සේ සච්ඡතාඥාණ ප්‍රතිලාභයට පුළුරුම් කොට සංසාර
යෙහි සැරිසර ඇවිදිනාසේක් යටගියදවස බ්‍රහ්මදෙවනම් බුදුකෙණේ
කුන්වහන්සේගේ ශ්‍රීපාදමූලයෙහිදී පටන් මම බුදුවෙමි යන මනෝප්‍ර
ණ්ඩානය කොට එතැන්පටන් ගතාසංඛ්‍යෙය්‍ය කප්ප්ලක්‍ෂයක් මනෝ
වියසී කොට ගෞතමනම් සච්ඡතෙණකුන්වහන්සේගේ ශ්‍රීපාද මූල
යෙහි පටන් බුදුවෙමි යි කියා නවාසංඛ්‍ය කප්ප්ලක්‍ෂයක් වාක්භෙද
ප්‍රාචීණා කොට එතැන් පටන් මේ හදුකල්පයට සාරසංඛ්‍යකප්ප්ලක්‍ෂය
කින් යටගියදවස ලොකයෙහි පහලවූ තුන්ලොවට අසභාය ප්‍රදීපයක්
වැනිවූ දීපධකරනම් සච්ඡතෙණත්තමයානන්වහන්සේගේ බුබුරුජ්‍ය
යෙහි අපමනබෝසනානෝ අමරවතීනම් නුවර බමුණුමහසල්කුලයෙහි
සුමේධනම් බ්‍රාහ්මණකුමාරව ඉපිද වැඩිවියපැමිණ පවකාමානුභවයෙහි
කලකිරි ප්‍රවාජ්ජ්‍යාවෙහි අභිලාස ඇතිව චිකල රජකරණ රජුරුවන්
කර ගොස් සාමිනි මාගේ සත්වනකුලපරම්පරාවෙන් අනුවැවන
ආවාඩු මේ බන්ධනය දුනමුබයෙහි විස්සජජිනායකරණ කැමැත්තෙමි යි
ඒ රජහට දැන්වූකල්හි යහපත සගයානති නොපි නොපගේ අභිප්‍රානු

තුලවූ පරිද්දෙන් කරවයි අවසර දුන්කල්හි-නුවර මුළුල්ලෙහි බෙරපියම්
 කරවා හෙරතාද නමැති සුගතියෙන් ආ යාවක නමැති භාගයෙහිත්
 දානනැමැති මුවරද සමූහයෙන් පිණවා හිමාලයවන ප්‍රදේශාභිමුඛව බාර්
 මිකනම්වූ පච්ඡාසයෙහි සක්දේවිරජත්‍රයේ නියෝග ලත් විශ්වකම්මදිව්‍ය
 පුත්‍රයා විසින් අඳුන්දිවිසම් වාකච්ඡදීන් සහිත කොට මවාහිබූ පණ්ණි
 යාලාව දක එහි තුබූ පිරිකරද ගෙණ නාපසවෙසය බරා එහි සත්තු
 භව පමාභිඥ අනුසමාපතති උපදවා ආකාශවාරිව ඇඳිමින් දව
 සෙක්හි දිපඛකරනම් සඵලග්‍රහණතමයානන්වහන්සේ සාරලක්‍ෂ්‍යයක්
 ස්මිණාශ්‍රවයන්වහන්සේ පිරිවරා ගම් නියමගම් රජබාහි ආදිවූ ස්වාන
 යන්හි බුබුභිනමැති චන්ද්‍රයා උදාකරවා වෛනොජනනමැති කොමද
 ප්‍රබෝධකරවමින් ක්‍රමයෙන් රමණමිත්‍ර වූ රඹුගම්නුවර වැස්සන්විසින් ආර
 ඩිනවූ බුදුරජානන්වහන්සේ වඩනාවූ මාගිය සරහා පිළියෙලකරන්නාවූ
 දිනයෙහි සංඛ්‍යා වලායෙකින් නිකුත් රන්විදුලියක් සේ ආකාශයෙන්
 ඒ මාගිය පිළියෙලකරන්නාවූ ජනසමූහයා මධ්‍යයට පැමිණ පින්වත්වූ
 ජනයෙහි කවිරුන් වඩනා මගක් සරහවිදුසි විවාර ඇති සුමේධනාපස
 යන්වහන්ස තව නුබවහන්සේ නොදන්නාසේත්ද දිපඛකර සඵලයන්
 වහන්සේ අපගේ නුවරට වඩාගෙණ ගනුපිණිස මගසරහමියයි කී ජන
 සමූහයාගේ බස් අසමින් චක්‍රවර්තී රජක්ත්‍රයේ කණතුබූ රුවන් නෝබු
 වස් ගිලිහි භූමියෙහි පතිනවන්නාක් මෙන් භූමියට වැඩ එසේවූ උත්ත
 මයානන්වහන්සේ වඩනා මගක් සරහවිනම් මටත් ඉන් ස්වානායක්
 දෙවයි ඉල්ලූකල්හි ඔවුන් විසින් නමන්ට නැතිමට උගතටව තිබූ කඳු
 රැලියක් දුන්කල්හි මහබෝධිසත්වයෝ සිතන්නාහු මාගේ ශරීරයෙහි
 ලෝමකූපමාත්‍රයකටත් ආයාසයක් නොකොට සත්රුවන්වැලි ගෙණ
 වුත් පුරවන්නාවූ පරසතු මදුරා ගෙණවුත් පුරවන්නාවූ ආයාසයක්
 නොවම කෙරෙමියයි යනාදීන් සිතා වසවතීම්මාරයාඇස වැලිගසන්
 නාසේ තමන්ගේ කායයක්හිගෙන් පාංශු ඇද ඒකඳුරැලිය පුරවමින්
 සිටිකල්හි-නාරමරසතිනවූ සාරලක්‍ෂ්‍යයක් ස්මිණාශ්‍රවයන්වහන්සේ පිරිවර
 නිලපිතලොභිතාවදනාදී සවණක් සණබුබරගම්මාලාවන් ඒ ඒ දිගාන්
 තරයෙහි විහිදුවමින් සුපිපින කර්ණකාර තරුභිබරසමුද්ගත විලාසශ්‍රී
 මුළුලෝවැස්සන්ට පාමින් වඩනාවූ සඵලයන්වහන්සේගේ ශ්‍රීවිලාස දක්
 වමින් අඩාලවූ කම්මාන්න ඇති කඳුරැලිය පිට වාකච්ඡදීන් අතුට
 ජවා මුදුන්වඩනාවූ දශාවට හිසලා බුදුන් ප්‍රධානකොටඇති සාර
 ලක්‍ෂ්‍යයක් රහතුන්වහන්සේ පස කලල් නොපාගා මාගේ පිටමැඩගෙණ
 වඩනාසේක්නම් ගෙනෙකැසිසිතා ඒ මහබෝධිසත්වයෝ රත්නයක්
 මෙන් වැදගොන්කල්හි හිස්දොරදසාවෙහි වැඩසිට මේකෙසේවූ පුරුෂ
 යෙක් දෝහෝසි බලාවදුරු කැවිව එන සිව්වනක් පණ්ණිවදුරුණ බුදු
 රජානන්වහන්සේ-

ශ්‍රී ලංකා ජාතික මුස්තකාලය

පසුඵල ඉමං නාපසං ජවිලං උග්ගනාපනං,
අපරිමෙය්‍යෙ ඉනොකප්‍යෙ අගං බුඛො භවිස්සති.

යනාදීන් එම මහණෙහි උග්‍රවූ නපොතෙජස් ඇත්තාවූ මේ නාපස යන් බලව සාරසංඛෙය්‍ය කල්ලක්‍ෂ්‍යයකින් මත්තෙහි මාසේම බුදුව සියලු සත්වයන් සංසාර නමැති සාගරයෙන් ගොඩනගා යානාවූ නිද්දාණ දයකවන්නේයයි මතු උපදනා කුවරද මිවිපිය දෙදෙනාද පුත්‍රකලතු චාතණ්‍ධොධිවජ්‍ජායනඅභුශාවකාදීවූ විශෙෂද ප්‍රකාශ කොට මේ සභි තෙමේ මතු ගෞතමනම් බුදුවෙයි යනාදීන් විවරණ දිවදුර තුන්වරක් පැදකුණු කොට මල් අට්ටිටක් පූජා කොට නික්මුණු කල්හි පස්සෙහි වඩනා සාරලක්‍ෂ්‍යයක් රහතුන්වහන්සේන් එපරිද්දෙන්ම වෙනවෙනම පූජා කළසේක. එතැන්හි රැස්වූ දිව්‍යබ්‍රහ්මනාගසුපරිණාදී සියලු ලෝ වැසියන් විසින් පුදනලද පූජපරායීන් මස්තකයෙහි පළක්බැඳ වැඩිහිඳ-

දුනං සීලඤ්ච නෙකඛමමං පඤ්ඤාචිරියෙන පඤ්චමං,
ධනාති සච්චමධිඨානං මෙනතු'පෙකඛා'ති'මෙදස.

යනාදීන් බුඛකාරක දයපාරමිධර්මයන් පරික්‍ෂා කොට-

සො සාගරෙ ජලධිකං රුඬිරං අදුසි
භූමිං පරජිය සමං ස මදුසි දුනං,
මෙරුප්‍රමාණමධිකංව සමොලු සීසං
බෙතාරකාභිකතරං නයනං අදුසි.

යනාදීන් සංසාරයෙහි සැරිසර ඇවිදිනාවූ අප මහබෝසතානෝ අනොපමවූ අසදාශවූ අවිත්තවූ අවාසවූ අද්භූතවූ ප්‍රමාණානිසානාවූ පාරමිධර්මයන් පූරණයකරමින් විශ්වතරුන්මහාවයෙහි ජනිතවූ පුත්‍ර කලතුදුනාදී පාරමිධර්මයන් කුළුගත්වා ඒ ආත්මභාවයෙන් චුතව තුසි පූරයෙහි ඉපිද එහිආයුපමණින් වැස දෙව්බමුන් විසින්-

කාලො'යං තෙ මහාචිර උප්පජ්ඣ චාතුකුච්ඡියං,
සදෙවකං නාරයතොනා බුජ්ඣස්සුඅමතංපදං.

යනාදීන් ආගඛනා කළකල්හි දෙව්ලොවින් චුතව අප මහබෝසතා නෝ කිච්ඡිල්වත් කුවර-

සුඛොදනො ව සො රුජ රුජ ව අමිනොදනො,
ඛොනොදනොව සො රුජ රුජ සුඤ්ඤාදනො තථා,
ඝට්ඨොදනොති රුජනො පච ඔදනනාමකා.

යනාදීන් ඔදනනාමයෙන් පචප්‍රකාරවූ රජදරුවන් අතුරෙන් සුදො වූන් මහරජතු පිණිස මහාමාතෘදෙවීන් කුස පිලිසිඳ සම්පූර්ණවූ දය එකඛ මසක් වැස-

සම්පූර්ණගබ්බා දසමාසනො පරං
ගනානාන ඵ්ලං වරච්ඡිනිවනං,
හිතා ගතොති වරසාලසාධං
විජායි තං පුත්ත වරං සුඛෙන.

යනාදීන් මව්කුසින්තිත්ව ශුඤ්ඤාභිවක්ඛාන වන්ද්‍රමණ්ඩලානුකාර
යෙන් ක්‍රමයෙන් වැඩිවියැවීමේ රජුගේ කොට-

සිඛන්තොති සිඛන්තො ලබා දෙවිං යසොධරං,
වහනාලිය සහසෙති පුරන්ති පුරකබනො.

රම්ම සුරම්ම සුභසු සරෙසු
තිණ්ණමුතුණ මනුවර්ජිතෙසු,
දිබ්බසුඛං විස භුඤ්ජිමං සො
අවජර්යබ්බන රජවිභූතිං.

යනුතෙතින් එකුත්තිස් ගවුරුද්දක් පවතාමයන් අනුභව කොට ගිනි
ගෙයි වැස තුන් පූජිනිමිති දෑක උයන් ගොස් මගුල් සලවට මත්තෙහි
හුන්තේ සක්දෙව් රජහුගෙන් නියොගලත් විශ්වකම්මී දිව්‍ය පුත්‍රයා
අවුත් මගුල්කපු වෙසක් ගෙණ මහබෝසනානෝ දහසක් වචකො
මොක්කුවෙන් යුක්තව සඵවධා සමාහරණයෙන් සරණා දසදහසක් දිව
සඵයෙන් හිස වෙලා මිණිමඩුකු පලඳවා උන් කෙණෙහි රහුලනාමි පුත්
රුවන උපනැයි යනු අසා “රහුලො ඡානො බක්ඛනං ඡානං,, යනාදීන්
කියමින් අසුර මච්ඡාය කොට නුවරට වදනාවූ ශක්‍රදෙවෙන්ද්‍රලීලාවෙන්
යුක්ත මහබෝසනානෝ දුටු කිසා ගොතමින් විසින්-

නිබ්බුතා නුන් සා මානා නිබ්බුතො නුනසො පිතා,
නිබ්බුතා නුනසා නාරි යසසා‘යං ඊදිසො පති.

යනාදීන් කියනලද නිබ්බුතපදයෙහි සත්තුඡව්ව නමින්ගේ ස්‍රීවයෙහි
පලත් ලක්ෂයක්වටනා මුක්තාගාරය බිසවට යවා චෛත්‍යන්ත ප්‍රාශාදය
හා සාදාගත් මාලිගානලයෙහි වැද ස්‍රීගන් මස්තකයෙහි පලක්බැඳ
තිඳ නානාගාරයෙහි කලකිරි රහල්කුමරතු දකිමිසි යන අභිප්‍රායෙන්
බිසවුන් මත් ස්‍රීගන් ගබ්බාවට නික්ම බලා සිට-

යසොධරං පිත පයොධරං
අනඛරඛගඛජ්ඣනමඛං,
දෙවච්ඡර උජ්ජලිතං පතිබ්බනං
තින්තාගතො සො සුගතො ගතොව.

සනුතෙතින් නැවත අවුත් ජනනාම ඇමැත්තතු පුබුදුවා ජනනය
අසකු සද්‍ර ගෙණඵවයි කිකල්හි ඔහු විසින් සරණ පිළියෙලකරණලද්දවූ

අස්තලට වැද සියක්වර පොලානාතු පුළුන්රැසක් සේ ඉතා බවලවු
අටලොස්රයක් දිගඇති ඊට සුදුසු උසඇති කනකනම් අශ්වරජයා
සද් ගුණගුණයට එලඹවූ සද් මහබෝසනානෝ ඔහුපිටට පැනනැගී-

නානාසනාති සයනාති නිවෙසනාති
බාහාතිභාති රතනාකර සනතිභාති,
නත්තාසිනාති රතනබජ භූසිනාති
තිඤාගනාති තිමබ්බු සමාගනාති.

යනුහෙයින් සසර පුළුන්තියෙහි සැරසුණ ඇවිදිනාකල්හි සමීපයට එන
යාචකජනයා දැක දොර නොපියවූ කුසලබලයෙන් දහසක් දෙනා විසින්
පියාලනලද දහසක් දෙනා විසින් ඇරලනලද වහසල්දොර දෙවියන්
විසින් හළකල්හි-

සුඛොදනාසු යං පුතො සිබ්බො ලොකනායකො,
ජහිවා ගුහු බබංව බොධාය අභිනිකම්මි.

යනුහෙයින් සුදොවුන් මහරජහට පුතු වූ ලොකනුයට අසහාය නාය
කවූ සිබ්බානි කුමාරනෙම චක්‍රවර්තී රජය හා සාදාගැනූ ශ්‍රී සමුඛි
නැමැති ගුහුමුඛයෙන් වජ්‍රීතව සමාසක්සමබාධිඥාණය අවබෝධ කරනු
පිණිස රජහවනයෙන් පිටත්ව තිස්සොදනක් කතර ගෙවා අනො
මානම් ගංතෙරට පැමිණ අස්රජහු පිවිත් බැස මතුල් කඩුව ගෙණ-

ජෙභාන මොඡ්ඣං වරගනුචාසිතං
වෙහාසයං උකම්පි සකාස පුබ්බවො,
සහසුනෙතො සිරසා පටිග්ගහි
සුවණ්ණවඬෙගාට වරෙන වාසවො.

යනාදීන් රන්පිදුලියක් නිල්වූ මෙසකුටයක් වලදනාපර්ද්දෙන් මතුල්
කඩුවෙන් මුදුන් කෙස්වැටිය කපා ආකාශයට දැමූකල්හි සන්දේවරජහු
විසින් නානාවිධ සුගන්ධයන් වහනයකරන්නාවූ ඒ කෙස්වැටිය රන්
සුමුගකින් පිළිගත් කල්හි මහබමුන් විසින් සමීපයට එලවනලද අටපිරි
කර පිළිගෙණ පැවිදිව එහි සන්තොසයෙන් සතියක් ඉක්මවා රජගන
නුවරටවැඩ පිටුසිගා පාණ්ඩව පච්ඡන්දනායාවෙහි වැඩහිඳ වලද බිම්සර
රජහට බුදුව වඩනාපර්ද්දෙන් පිළිණ දී එතැන්පටන් සාවුරුද්දක් මහා
විසංඝි කොට දූෂකරකියා පුරමින් වෙසග පුණ්ණපොහෝදවස් අජපාල
නම් නිශ්‍රොධමූලයට එලඹ සුභතාවන් විසින් පිළිගත්වනලද කිරිපිටු
පිළිගෙණ-

වෙලානිලාලුලිත පලලව කෙළි ලිලා
දොලා සුලොල'ලිකුලාවලිකෙළිරමෙම,
ඵලලා'වලඹකුසුමා'කුලසාලමාලෙ
නොරඤ්ඤාපවනමති කදුරමාමි.